

pothvati | čunom preko Jadrana

Na ruke rutom DIOMEDA

Nije ovo njima prvi put, prošlog su ljeta preveslali od Savudrije do Prevlake, a sad su Jadran okrenuli naopako i svladali ga antičkom rutom od Monte Gargana do Splita; evo kako njihov pothvat izgleda u ekskluzivnom dnevniku što su ga vodili za naš magazin

napisala Marija Maćešić
snimio Hari Puri

Što nam bi da idemo čunom preko Jadrana? Kajakarili smo tako Dragec, Neven i ja i prošlog ljeta. Negdje oko petstotog kilometra – otprilike kada smo shvatili kako je sasvim izvjesno da ćemo ako nas vrijeme ne spriječi uspjeti u naumu i kajacima preveslati hrvatsku obalu od njene najzapadnije do najistočnije točke, dakle na oko dvije trećine puta od Savudrije do Prevlake – u glavama nam se počelo oblikovati pitanje, inače uobičajeno za kraj pothvata i ekspedicija: što je sljedeće? Ne znam tko je prvi spomenuo mogućnost veslanja preko Jadrana, ali sjećam se da je to bilo u šali. Ideja je možda bila nadahnutu posjetom na-

šem prijatelju po veslu Željku Ivniku, koji je u ultramaratonu što biciklom, što veslom, što vlastitim nogama povezo Rim i Split, a u toj je ekspediciji kajacom za 52 sata odradio i 230 km dugu dionicu Porto St. Giorgio – Split. Nakon 21 dana u kajaku čovjeku se zamuti granica između šale i zbilje, pa je od svih ideja jedino ta u našoj ekipi, pojačanoj Lacijem i Milenom, do rta Oštro pustila korijen. Buba koja se uselila u uho radila je i tijekom zimskih mjeseci.

Pametan bi odustao

Petak, 8. rujna – Godinu kasnije i nešto više evo nas u malo promijenjenom sastavu u Klimnu na Krku. Tu smo opet Neven i ja, Dragec, ovaj put “uparen” s Lacijem, naš velebitaški prijatelj i meštar od kamere Tomi, Nevenov pra-

давни prijatelj Ranko alias Hari i njegova 8,8 m dugačka *Mirabai*, naš glavni adut za pridobivanje talijanske i hrvatske lučke kapetanije da nam izdaju dozvole za ono što smo naumili. A naumili smo slijedeće: brodom otploviti od Klimna do talijanskog poluotoka Apulije, izveslati rutu Peschichi – Palagruža – Sušac – Hvar – Split te se brodom vratiti u Klimno. Nitko od nas s izuzetkom Tomija i naravno Harija (iako se i Laci doduše busao nekom dozvolom voditelja brodice) nema previše iskustva s drugim vrstama plavila osim kajaka. Možda i bolje. Nakon kratkog dogovora i Harijevog uvjeravanja da je *Mirabai* vidjela i gore uvjete (doduše samo jednom), isplovjavamo iz Klimna po olujnoj buri, koja na mahove dostiže i 53 čvora. Složno ignoriramo dramatične vapaje da odgo-

dimo polazak koje nam šalje Lacijev bivši kolega meteorolog Vakula iz Zagreba. Kako bismo bili barem malo zaštićeni od snažnih udara vjetra, zaobilazimo Cres s vanjske strane. Nakon dogovora oko noćne gvardije (svakog zapada po 2 sata), pokušavamo spavati u unutrašnjosti broda. Drmusam se u pramcu i mislim – tako je to valjda kad se plovi? Hari nekoliko dana kasnije komentira naš polazak: “Svatko pametan bi odustao.”

Kurs: Italija

Subota-nedjelja, 9.-10. rujna – Nakon uglavnom neprospavane noći okupljamo se na palubi. Ni najhrabriji ne uspijevaju ostati u unutrašnjosti broda dulje od nekoliko minuta. Plovimo po buri, pokušavamo staviti nešto u usta

(netko više, netko manje uspješno) i preživljavamo. Prisjećam se kako sam naivno planirala vrijeme provedeno na brodu iskoristiti za odmor i dodatno prihranjivanje prije početka veslanja. Zbog jake bure odustajemo od prvotnog plana da plovimo ravno u smjeru Apulije, pa se “šlepamo” uz našu obalu sve do Dugog otoka, gdje *Mirabai* usmjeravamo prema talijanskom mjestu Peschichi, početnoj točki naše veslačke rute. U nedjelju popodne, nakon gotovo dva dana plovidbe, uplovljavamo u lučicu slikovitog gradića smještenog na vrhu litice okrenute moru i u hipu sređujemo sve formalnosti s lokalnim zaposlenikom lučke kapetanije. Nakon večere (gotovo sva hrana koju smo utovarili na Krku netaknuta je doputovala do Italije) Neven i ja

odlučujemo iskoristiti mir luke da se pošteno naspavamo, a ostatak ekipe bajbotom odlazi u život.

Peschichi (Italija) – Palagruža, 30 nm (56 km).

Ponedjeljak, 11. rujna – Uzbudeni zbog početka veslačkog dijela pothvata te kombinacije velike kilometraže i nemirnog mora koja nas čeka prvog dana u kajaku, ustajemo još po mraku. Nakon doručka spuštamo *Prionove* kajake u more, uključujemo GPS-ove i u jutarnjem sumraku krećemo put 30 nautičkih milja udaljene Palagruže. Borimo se s valovima, ali uz pomoć jugojugozapadnog (SSW) vjetra u krmu jurimo 4 milje na sat. Tomi nas poučava da ne smijemo “baš stalno voziti u protusvjetlu”. Dva do tri sata

Sudionici: Dragan Krajcer – Dragec (Kanu klub Končar), Neven Kalac, Daniel Lacko - Laci, Marija Maćešić Prateća ekipa Hari Puri (skiper jedrilice Mirabai), Tomislav Rataj (TV snimatelj)

kasnije borba s valovima prestaje i ubacujemo se u uobičajeni ritam od 3 milje/h. Stijene Peshichija sve su manje i bljeđe na horizontu. Prema gustom prometu zaključujemo da smo ušli u međunarodne vode. Vidljivost je dobra, obrisi talijanske obale još se naziru iza nas kad već u sumaglici uspijevamo uočiti Palagružu. Napuštamo položaj iza *Mirabai* gdje smo bili zbog slijeđenja kursa i preuzimamo vodstvo. U istom tempu napredujemo prema našem najudaljenijem otoku, koji polako, ali sigurno raste u našim očima. Morska struja jako nas zanosila udesno, što zahtijeva stalno ispravljanje kursa. Bez većih uzbuđenja napredujemo prema cilju prve etape i nakon jedanaest sati veslanja iskrcavamo se na žalu Velike Palagruže. Svi smo više nego zadovoljni prvim veslačkim danom – osim guza, leđa i vrata ništa nas ne boli. Neven i ja smo se uspjeli, reklo bi se, dobro utrenirati (dobar dio ljeta proveli smo u Sutivanu i iskorištavali kajake prijatelja nam šteke, koji će se u tekstu pojaviti nešto kasnije), Laci je po običaju, ne želeći se umarati dugim treningom, odabrao svoju taktiku “na svježinu”, a Dragec – ma Dragecu nakon cijelog života provedenog s veslom u ruci priprema i ne treba.

Zadivljeni ljepotom ovog komadića kopna, prije večere bazamo po otoku. Penjemo se do svjetionika i pokušavamo na horizontu nazrijeti svoj sutrašnji cilj – Sušac.

Palagruža – Sušac, 26 nm (48 km)

Utorak, 12. rujna – Po dogovoru se iz vreća za spavanje izvlačimo još po mraku. Bauljamo po šljunčanom žalu gdje smo noć prije prostrli ležaj i pripremamo se za polazak. “Prognoza”, veli Hari, “čista bonaca.” I bi tako. More mirno, pa ne baš kao ulje, ali koliko to već na otvorenom može biti. Lijeva, desna. Lijeva, desna. Lijeva, desna. Veslamo satima. Jedino što se mijenja je položaj sunca na nebu i obris Palagruže, sve manji svaki put kad bacim pogled preko ramena. Razgovori zamiru. Prometa nema. Odmaramo oči – osim na *Mirabai*, nemaju se na čemu zadržati na horizontu. Prava meditacija u plavom. Sigurni da ćemo današnju kraću dionicu odraditi na vrijeme, dopuštamo si i male životne radosti – negdje na pola puta zastajemo za kupanje. Laci i Dragec pauzu koriste i da isprobaju *eskimo-roll* – manevar kojim kajakaš nakon izvrtanja ispravlja kajak u pravilan položaj kako bi bez izlaženja iz njega mogao nastaviti s veslanjem. Tomi snima podvodnom kamerom. Ne-

ven i ja imamo bliski susret s velikom morskom kornjačom koja se sunča na površini mora. Obrisi Sušca postaju sve veći i sve oštriji. Nakon devet sati jednoličnog veslanja, koje najteže pada pričljivom Laciju, stižemo u podnožje impozantnog klifa na čijem je vrhu svjetionik. Na polovici stijene, od koje bi svakom penjaču pošle slinice na usta, bezbrižno skakuće nekoliko koza. Baš su koze, mislim si, riskiraju život zbog ono malo makije. Sunce je još prilično visoko na nebu. Iz drugog pokušaja nalazimo mjesto pogodno za iskrcavanje – ribarska lučica s južne strane otoka. Osim veza tu je i mala improvizirana kuhinja s nadstrešnicom. Dragec se baca na pripremanje slasne večere – lignje koje smo svježe ulovljene dobili od Harijevih prijatelja sprema “na šporoko”. Padamo u san razbacani u vrećama po obližnjim stijenama.

Sušac – Hvar, 27 nm (50 km)

Srijeda, 13. rujna – Laci nas (opet) budi u pola šest. Polako milimo iz vreća i okupljamo se oko usidrene *Mirabai*. Razvlačimo s pripremanja za polazak. Nismo orni kao prethodnih dana. Odustajem od dvodnevne rutine pripremanja sendviča za ekipu. Istežemo mišice i masi-

ramo leđa, jer cjelodnevno sjedenje u kajaku ipak je uzelo danak. Konačno krećemo. Sunce već prži. I današnja prognoza je poput jučerašnje. Vjetar minimalan. Svatko u svojim mislima, veslamo pramcima usmjerenim prema praznom horizontu. Neven i ja monotoniju razbijamo klasičnom raspravom visi li nam kajak na lijevu ili desnu stranu. Pozivamo u pomoć nepristrane promatrače iz drugog kajaka. Diplomatski se ne žele izjasniti. Nešto kasnije i Laci priznaje da i njemu Dragec “malo visi na lijevo”. Tomi nas snima iz broda s kamerom na “štilu”. Netko ispod oblaka nisko na obzoru uočava “nešto što bi mogao biti Hvar”. Jupi, opet znamo kamo idemo! Što smo bliže otoku, promet je sve gušći. Nakon deset sati veslanja, uz zalazak sunca uplovljavamo u hvarsku luku, taman malo prekasno za carinske formalnosti. Častimo se pizzom u civilizaciji.

Hvar – Split, 24 nm (45 km)

Četvrtak, 14. rujna – Kasno ustajanje (dakle oko 6 sati), ionako moramo čekati početak radnog vremena carinskih službenika. Dok Tomi sređuje papire, mi smo već u niskom startu. Viče s obale da je sve u redu i krećemo. Kajakaši naprijed, ekipa u *Mirabai* odlazi po gorivo i stići će nas kasnije.

Prognoza za danas – jugo. Meteorolog Vakula, naš telepatki član ekspedicije iz Zagreba, javlja Laciju da ćemo “dojuriti do Splita kao avioni”. Malo smo sumnjičavi prema Hvarskom i Bračkom kanalu po lošem vremenu, ali tješimo se da je pred nama najkraća dionica. Veslamo uz obalu Hvara, sasvim zadovoljni prosječnom brzinom od 4 milje/h, koju postizemo zahvaljujući vjetru. Ljuljuškamo se na valovima. Na ulazu u Hvarski kanal nakon kraće rasprave radi sigurnosti ipak odlučujemo pričekati *Mirabai*. Promet kao na autocesti, kao da baš sva plovila u ovom dijelu Jadrana idu našim putem prema Splitu. Zar je prognoza baš tako loša, pitam se.

Ekipa s *Mirabai* nas pristiže. Krećemo prema Splitskim vratima. Valovi respektabilni. Vjerojatno zbog nekog lokalnog odbijanca, ne dolaze nam u krmu kao što smo očekivali nego s boka. Malo veselja za kraj, mislim si. Hoćući na valovima stižemo do Mrduje. U kajicu koji lupeta po valovima ususret nam dolaze naši stivanski prijatelji Šteka i Zava. Nakon veselih pozdrava pramcima ciljamo Split. Iako i dalje u bok, valovi su znatno manji i more mirnije, a i sve jedrilice koje su s nama krenule iz Hvara već su nas davno prestigle. Rutinski odraduje-

mo i posljednji dio puta i nakon devet sati veslanja uplovljavamo u splitsku luku. Veselje i čestitke. Baš smo si super. Spremanje stvari, utovar kajaka na brod i opet večera u civilizaciji. Prijatelji iz Zagreba plaše nas prognozom – ono što se danas zakuhalo sutra će prerasti u olujno jugo. Laci odlazi prvim busom u Zagreb (“Djeca sutra moraju na solfeggio.”) Nakon što smo se oprostili od najveselijeg člana posade, u mrklom mraku isplovljavamo iz Splita prema Klimnu.

Što je sljedeće

Petak, 15. rujna – Jedrimo i jurimo. Izmjenjujemo se za kormilom. U formaciji leptira obaramo brzinski rekord *Mirabai* i postavljamo novi – 12,9 čvorova! Razmatramo postignuto – u četiri dana na otvorenom moru preveslali smo za 39 sati 108 nautičkih milja (za kontinentalce – 199 km). Dragec je ponosan na svoje kajakaške školarce. Poslije galijota prvi smo ljudi u novijoj povijesti koji su preveslali Jadran uzduž i poprijeko. Dan prolazi u uživanju na valovima i psihičkim pripremanjima na povratak. A u glavama... što drugo nego pitanje – što je sljedeće? ↴